

دار الفنون

حسن فافا و لیتنا محمد و عبد

حقوق اقتصادیات

ایکی آبرہہ پر نشر اولنور

مذرات

قسم صفوفی :

محله انجمنك كتاب البيوعه عائد تدقيفاني

وقفه دائر بر تدقيق [مياه الدين]
مجله انجمنك كتاب البيوعه عائد تدقيقى [حسين ناهى]

وقفه دائر برتدقيق
سوك برمدرك وفانى [بهاء الدين]

قسم افتصادی :

قسم اقتصادی :
قانونه رانیف شرکتلری

و تائیں فحشی :

تورکيا بويوک ملت مجاسى قانۇنلارى

صاعی قرار نامه لر، مضبوط لر

صالحی قرار نامہ، مضبوط، حقوق مؤسسہ سی تاریخی [مار دینی زادہ ابوالعلا]

اسٹانہوں - مطبعہ عامرہ

۱۳۳۸ - ۱۳۴۱

اولان تعدی وظلمه قیام واجتسار ایتدکده منع وعبره للسائرین تأدیب ایدلمی
ایچوره املام جزا نیمی لازم کلوب بودنی فخرک عقوبات قسمی اولوب کذلک
بو کتابک خارجنده براغلمش در .

شیمدی آکلاشدی که بو کتابده یعنی مجله احکام عدلیه ده علم فقهک یالکیز
معاملات قسمندن بحث اولنه جقدر . کتب فقیهده و خصوصاً کتب حنفیه ده
بحر محیط کبی واسع اولان اشور معادلات قسمنک کثیر الوقوع اولده مسائی
با اراده سیه « مجله احکام عدلیه جمعیتی » نامیه تشکل ایدن جمعیت طرفندن کتب
معتبره ده جمع واشبو مقدمه دن بدأ ایلر کتاب الیوع و کتاب الاجاره و . . الخ
عنوانلریله معنون کتابلره دکتابلرده بابلره ربابلر فصللره تقسیم اولنموش اولده « مجله
احکام عدلیه » نامیه موسوم اولان بو مجرنک تألیفه اعتبار و شیمدی به قدر الیه
بولنان اون آلتی کتابی وضع موقع انتشار اولنموشدر .

قدماى مؤلفین عرب لسان یونانیدن ترجمه ایتدکلیرى علم منطق وامثالی قنونه
متعلق اثرلری بویه جه کتابلره و کتابلری بابلره و بابلری فصللره تقسیم وتفریق
ایتمشلردر . شوبله که بر کتابک کتب علم میزانده تصریح وتعریف اولندیفی کبی برجنسه
متعلق مسائلی حاوی اولان قسمنه کتاب عنوانی و برنوعه عائد اولان مسائلی
محتوی پارچه سنه باب نامی و یالکیز بر فصله متدائر مسائلی شامل اولان جهته فصل
اسمی ویرمشلدر . مثلاً جائلی مخلوق معناسنه اولوبده انواع کثیره سی بولنان حیواندن
بحث اولندیفی وقت « کتاب الحیوان » و کذلک علی الاطلاق نباتانندن بحث اولندیفی
زمان « کتاب الاشجار » و کذا بالجمله معادنندن بحث اولندیفی تقدیرده « کتاب المعادن »
دینلور .

بعده بولنلردن برینک مثلاً حیوانک انواعندن اولان بر شیدن مثلاً انساندن
یا فرسدن بحث اولندقدده « باب الانسان » یا « باب الفرس » کذلک نوعک فصللرندن
مثلاً انسانک فصلی اولان بیاض انسان یا سیاه انساندن بحث اولندقدده « فصل
انسان الابیض » یا « فصل انسان السودانى » دینلور .

حاصلی کتاب برجنس مسائلی و باب برنوع مسائلی حاوی اولوب فصل ایسه
بر نوعک بر صنفندن بحث ایدرکه ایلروده کتاب الیوع و کتاب الاجاره و الخ ده

مشهور من اوله جقدره اشو بجه نك هر برکتابنده مذکور شیرك ماهیت و حقیقتلری
مثلاً بیع و اجاره و هبه ماهیت و حقیقتلری عند الفقهاء بر اولیوب بالعکس بشقه
بشقه اولدیغندن و حتی مثلاً بیوعه متعلق بر مسئله اجاره به دایر دیگر مسئله به مقیس
اوله ماز درجه مختلف الحقیقه ایدو کندن هر برینه متعلق مسائل جنس واحد اعتبار
اوله ورق بر کتاب مستقله درج اولنش و كذلك مثلاً بیوعده بیعه متعلق مسائل
بر نوع اعتبار اوله ورق باب مخصوصده و ثمة دایر مباحث دخی بر نوع عدا اوله ورق
باب دیگرده بیان ایدنش و مثلاً ثمنك اوصاف و احواله مترتب مواد بر فصلده و ثمنك
پشین و مؤجل اولمی حقنده کی مواد فصل آخرده ایراد قلمشدر . بونلر ایسه
حد ذاتنده جنس و نوع و فصل یعنی منطقده مبین جنس و نوع و فصل حقیق
اولیوب بلکه بوجه مشروح فقها عندنده معتبر جنس و نوع و فصللردر .

ایسته محاکمه معمول به اوله مین مسائل فرعی بر درجانی کتاب الیوعدن اعتباراً
ابواب و تفصیله ذکر اوله مین مسائلدر آنجور ابن نجیم مثللو محققین فخر مسائل فقره بی
بر طاقم قواعد کلیه ارجاع ایشدر که هر بری نیجه مسائلی محیط و مشتمل اوله ورقه کتب
فقره ده مسلمانده اوله اوزره بو مسائلك اثباتی ایچوره دلیل اخذ اولنور و اول
امرد بو قواعدك تقریمی مسئله استنباس حاصل ایدر و مسائلك زهنلرده تقرینه
وسیله اولور بناء علی ذلک طفسانه طقوز قاعده فقره جمع ابد مقصوده شرعیه
مقدم بر درجانی مقاله ثانیه اوله اوزره ایراد اولنور و اکیرم بونلروره بهضبی
منفرداً ایشد اولنور قده بعضه مستثنای بونلور ایدره یکم بکیرینی تفسیص و تفسیر
ایندر کلرند می حیث المجموع کلیت و عمومیتلرینه ضال کلیم .

**

۳

دخول افتائی ایچوره برای قید دعوی منضمون اعلامه رسمی

وقت غزته سنك ۱۵۹۱ نومرولی نسخهنده وسائر غزتهلرده دخی اعلان

اولدیغی اوزره بودفعه تأسیس اولنان حقوق مکتبینه دخول امتحانی ایچون نیسان
ابتداسندن اعتباراً برهفته ظرفده قید معاملاتی اکال اولنه جنی کویستلش ایسهده
مکتبک ابنیه سنجه بعض نواقص اکال اولدیغنه مبنی شمعی به قدر تأخر ایتمش
واشبو نیسانک اون ایکنجی جمعه ایرتسی کونندن اعتباراً بروجه محرر قید معاملاتک
اجراسنه بدأ ومباشرت قلمش اولوب یوم مذ کوردن اعتباراً اون کون ظرفده
معامله قیدی نهک ختام بوله جنی مقرر بولمش اولدیغندن اعلان مذ کورده کویستریلان
شرائط وجهله قید اولمق استیان ذواتک جمعه وپازار کونلرندن ماعدایهر کون
ساعت بشدن سکزه قدر عدایه دائره سی باغچه سنده واقع مکتب مذ کورده بولنان
مدیره مراجعت الیلری تکرار علان اولنور .

[۱] تومرولی ۱۱ جاذی الاول ۱۲۹۷ و ۷ نیسان ۱۲۹۶ تاریخی جریده محاکک

۲۲ نجی صحیفه سنده مندرجدر :

.*

۴

مکتب مفروقک صمایه ملولانیه آندریغه وار ارلاسه اعلانه رسمی

جمله محاسن عصریه حضرت پادشاهیدن اولمق اوزره عدلیه نظارت جلیله سی
دائره سنده مجدداً انشا وتأسیس ایله بوکره کشاد بیورلش اولان حقوق مکتبک
برقاندھا اعتلای شرف ومزیتی ایچون مکتب ملکیه شاهانه مثللو تحت حایه فیض
سرمايه حضرت خلافتناهی به قبولی استرحامنی حاوی مکتب مذ کورک شاگردانی
طرفندن تنظیم وعقبه علمیای شوکت احتوائ جناب شهنشاهی به رفع وتقذیم اولنان
عرفحال ضراعت مال منظور مکارم موفور حضرت شهریار بیوریلوب استدعای
واقعق قبولنه وشاگردان مومی الیمک بویه راستدعاده بولنلری مستلزم محظوظیت
سنیه جناب تاجدار ی اولدیغنک دخی بشقه جه کندولرینه بیان وتبشیر اولنسنه
اراده الهام عاده خلافتناهی ارزان وشرفتملاق بیورلش واشبو غایت ومرحت
جلیله ولی نعمت بی منتظر پادشاه معدلت دستکاه افندمن حضرتلرینک نخبه آمال

خیریت اشتغال ملکدار بلرینک نشر آثار عدالت و تعمیم معارفه بر قاندها استحصال
اسباب عمران مملکت جهته معظوف و مصروف اولدیغه بر دلیل جدید بی عدیل
بولغش اولمقله مع التشکر اعلان کیفیتہ ابتدار اولندی .
۸۱ نیسان ۱۲۹۶ تاریخلی جدیدہ محاکمن عیناً »

••

۵

مقررہ مکتبہک ایلک درس ہبردی

مقدما اعلان اولندیغی وجہله محضات عصریہ مجله* جملہ سندن اولمق اوزرہ
کشادی مقرر اولان حقوق مکتبہک دخول امتحانی کچن جمعہ ایرتسی کونی اجرا
اولتہرق درس لرہ عن قریب بدأ ومباشرت اولتہ جفتدن برنجی سنہ درس جدولی
بروجہ آتی بیان اولتور :

۱

مجله* احکام عدلیہ ایله اصول محاکمہ حقوقیہ

ہفتہ دہ (۵) درس

معلم : عدلیہ ناظری دولتو جودت پاشا حضرتلری ومجله جمعیتی اعضا سندن
اوقاف ہایون مفتشکی مشاوری فضیلتو عمر اقدی .

اخطار : ابتدا عمر اقدی برمدت یالکز مجله تدریس ایدرک بعدہ مشارالہ
جودت پاشا حضرتلری ہفتہ دہ ایکی کرہ اصول محاکمہ حقوقیہ تدریس ایلیہ جکلر
وعمر اقدی دخی ہفتہ دہ اوچ کرہ مجله تدریسہ دوام ایدہ جکلر .

••

۲

جزا قانوننامه سیله اصول محاکات جزائیه

هفته ده (۴) درس

معلم : محاکمه تمیز باش مدعی عمومینی سعادتلو قسطا کی افندی حضرتلری
وایکنجی محاکمه تجارت ریشی سعادتلو اسماعیل بک افندی .

اخطار : ابتدا اسماعیل بک افندی جزا قانوننامه سی درسی اکل ایتدکن
صکره مشارالیه قسطا کی افندی اصول محاکات جزائیه تدریسه مباشرت ایده جکدره .

..*

۳

تجارت قانونی

هفته ده (۳) درس

معلم : نافع ناظری عطوفتلو حسن فهمی افندی حضرتلری

..*

۴

اراضی قانونیه طابو و املاک نظامنامه لری

هفته ده (۲) درس

معلم : بجله جمعیتی اعضاسندن اعلامات شرعیه بمیزی فضیلتلو عبدالستار افندی

..*

۵

مدخل علم حقوق ایله حکمت حقوق

هفته ده (۱) درس

معلم : معارف ناظری دوللولو منیف پاشا حضرتلری

••

۶

فرانسز لسانی

هفته ده (۵) درس

معلم :

اخطار: فرانسزجه درسلی ایکی صنف اولوب برنجیسنده مبتدیله هفته ده اوچ کرم صرف اوقویه جقلر و ایکنجی صنف ده ایکی کرم فرانسزجه دن ترکیجه و ترکیجه دن فرانسزجه به ترجمه اصولی تعلیم ایتدیریله جقدر .

بروجه بالا هفته ده اوقونه جق یکرمی درس دن بازار و جمعه کونلر دن ماعدا هر کون دوت درس اوقونه جق و درس لک ساعتلی معلملر بیتند قرارلشدیریله رق آبروجه اعلان اولته جقدر .

• جریده محاکم : عدد ۴۴ ۲ جمادی الاخر ۱۲۹۷ و ۲۹ نisan ۱۲۹۶ صحیفه :

۳۴۷، ۳۴۶

••

مقوقه تجاریه معلمی حسن فراهی باشا در سوم طر فندیه ۷ هزاره ۱۲۹۶ تاریخیده
قبر اولنامه ایلک در سربازک مقبره سیدر که وکلادیه بعضه ذوات ایلر بر قسم اسانده
جانبازده دخی استماع اولنمیشدر :

« بویکون بسمله کس ابتدا اولدیغمز درس قانون تجارتیه متعاقدر که اشبو قانون
بوندن قرق سنه اول وضع اولنمیشدره آندن صکره بعض مصالح تجاریه شو قانونه
تطبیقاً رویته باشلامش و بوده اولا کمرک دائره سنده بر قومیسون هیئته و صکره لری
تجارت مجلسی نامیه تشکیل اولنان هیئته حواله ایداش اولدیغی حالده وضع اولنان
ذیل قانون تجارت حکمنجه بوندن بکرمی سنه اول محاکم تجارت و دیوان استیناف
تشکیل ایدیه رک بونلر دعاوی تجاریه مرجع تعیین قلمیشدر .

ایشته قرق سنه اولدنبری تجارتیه متعلق دعوارک احکام قانونیه نوقفاً روی
اساسی قبول ایدلمش و جزا و حقوق بدایت و استیناف و تمیز محکمه لری دخی تشکیل
اولونمش ایکن حکام نظامیه یتشدریه جک باشلوچه بر مکتب حقوق تأسیس اولنه مامش
اولدیغندن تنظیم و اصلاح احوال محاکم مسئله سنک بر صورت مطلوبه ده حلنجه
یک چوق مشکلاته تصادف اولنه بورکه بوده طبعیدر .

مثلاً لازم کلن اطبایی یتشدریمک مطابقاً مکتب طبیه نك وجودینه محتاج اولدیغی
کچی ایجاب ایدن حکامی یتشدریمک ایچون البته مکتب حقوقه لزوم و احتیاج
بدیهیدر .

ایشته امور عدلیه جه اساس اصلاحات دینمکه شایان اولان شو مسئله مهمه نك
پیش نظر دفته آلتیمی دخی ولی نعمت بی منتزم بادشاه حال آگاه اقدمز حضرت تلیرنک
عصر هابونلرینه قالمش ایدوکی معلوم عالی بیوریانجه اشبو مکتب حقوقی بالتأسیس
شونقصانکده اکالته اراده وفرمان بیورلمیشدر .

افتدیلر ا شو مقدمه دن مقصدم دوام ایده جکیکنز شو مکتبده کوره جکیکنز
درس لک اهمیتیه ایله آنلری تحصیل ایدنلردن دولت و مملکتنجه یک مهم و ملتزم
اولان نشر عدالت امرنده منتظر بولنان حسن خدمت نقدر بیولک ایسه شا کردانجه ده
اشبو نعمت جلبله نك قدر و قیمتی اول مرتبه عالی بیلنلرک کمال شکرانی و غیرتله

تدرس وتعلم اولونق وسایه فیضوایه حضرت پادشاهیده اکال تحصیل ایله مکتبدن
چیقیلدیغنده مزید اخلاص و صداقله ایفای حسن خدمته اشوری اهتمام و دقت .
ایملک وجوبی سزه اعلام ایلمکدن عبارتدر .

..

مقوله مزایه معلمی اسماعیل بك افندی مرمرهك ۹ هزاره ۱۲۹۶ تاریخشمه
تقریر ایلمکدری ایملک درسلمك مقدمه سی درکه وکلادنه بعضی ذرات ایلمکدری
دخی حاضر بولدرق اجتماع ایلمکدری .

ولی نعمت بی متمز پادشاهمز اریکه پیرای خلافت و ترتیب فرمای قواعد
عدالت سلطان عبدالجید خان ثانی لازال فی حفظ الصمدانی افندمن حضرتلری
کشادن اول زیرحمایه فیض وایه هایونلرینه قبول بیوردقلری اشبو مکتب جلیله
ذاتلریکمز مللو مستعد ومنتظم درس کورمش سکسان آتی افندی به من غیر حد
مذاکره منه مأمور اولدیغ جزا قانوننامه هایونی حقنده بر ایکی سوز ایرادیه بدأ
مقال ایتمکی مناسب کوردم شوبله که :

دولت ابد مدت عثمانیه نك بدایت ظهورندن بری اجداد پاکیزه نهاد پادشاه
عدالت معناد حضر آسندن هر بری احکام جلیله قرآنیه و قوانین شرعیه مرعیه به
کالیله رعایت بیوردقلرندن سلطنت سنیه نك قوت و مکنت و بالجمله تبعه و مملک
وسیعہ نك رفاه و معموریتی رتبه غایبه واصل اولمشیکن حیفاکه بیک یوز تاریخلرندن
حکمره بریوز، یوز الی سه مدت ظرفنده غوائل متعاقبه و اسباب مشوعیه مبنی نه شرع شریفه
ونده قوانین منیفه لایقیه انقیاد و امتثال اولنه مامق حسیله اولکی قوت و معموریت
بالعکس ضعف و فقره مبدل اولمشیدی .

ایشته شوخاله والد ماجد کثیرالمحمد حضرت شهریار جنتمکان و خلد آشیان
سلطان عبدالجید خان افندمن حضرتلری مطاع ولدقلرنده بیک ایکیوز الی بش
سنه سی شعبان شریفنک یکرمی آلتنجی بازار کونی کلخانه ده قرائت اولنان و مضمون
عدالت مقرونی مقدمه اصلاحات و موافق احکام مقدسه شرع شریف اولور برطرزده

عمومك امنیت جان و مال و عرض و ناموسنی اعلاندن عبارت بولان تنظیمات خط هایونتی احسان بیوردیلر .

اشبو خط هایونتی متعاقب یعنی غره ۱ سنه ۱۲۵۹ تاریخچه برنجی دفعه اوله رق بر مقدمه و ۲۹ بندی حاوی اوج فصلی و بر خاتمه‌ی مشتمل بر جزا قانوننامه‌سی نشر و اشاعه قلنش و بعده کړك تعديلاً و کړك مجدداً توارخ مختلفه بعض مواد دخی تذیل ابدلش ر ۱۵ سنه ۱۲۶۷ تاریخچه موجود بولان قوانین جزاییه بریره طوبالانیله رق بر مقدمه ایله اوج فصلده قرق اوج ماده‌ی شامل اولق اوزره قانون جدید نامیله طبع و اشرا اولمشدر .

مؤخرآ یعنی ۱۲۷۲ سنه‌سی حمادی الاخره‌سی اوائلنده وکالت مطلقه خطاباً شرفصادر اولان اصلاحات فرمان طالبی اوزرینه طرف طرف اصلاحاته متدار خصوصات میدایه کتورلمکه غیرت اولندینی صروده اشبوتدرینه بسمله کش ابتدار اولدیغمز جزا قانوننامه هایونتی تنظیم اوله رق ۲۸ ذ ۱۲۷۴ تاریخچه نشر و اعلان قلنمشدر .

ایشته سبب و صورت وضعی مجملآ عرض اولان شو قانوننامه هایون موقع اجرایه قونلستی متعاقب ایالت و ولایت مرکز لرنده و سائر اقضا ایدن محالرده وقت و مجلس جنایت و مجلس ضبطیه ناملری ودها برچوق عنوانلرایله مجالس و محاکم تشکیل بیوریله رق سائر مصالح عمومیه و خصوصیه منلو امور جزاییه‌ک دخی محور لایقنده جریاننه سی و غیرت اولمشدر .

حق ۱۲۸۵ سنه‌سند هالا عدلیه ناظری بولان دوللو جودت پاشا حضرتلرینک همیات مخصوصه اقدام کارانه‌لری ثمره‌سی اولق اوزره مجلس والا دیوان احکام عدلیه عنوانیله بر شکل مستحسنه تبدیل و امور اداره دوله عائد اولان خصوصات بالتفریقینه اوصرده تشکیل ایدن شورای دوله احاله قلنهرق حقوقه متعلق کافه منازعات فصل و حسمیچون درجه درجه محاکم بدایت و استئناف و تمیز محکمه‌لری تشکیل بیورلدی .

بو وجهله کافه دعاوی حقوقیه و تجاریه و جزاییه‌ک محاکم مذکوریه حواله اولمنسی اساسنی وضع و قبول ایتدیردکلری صروده مجله احکام عدلیه‌ک تألیف

و ترتیبه ابتدار و زمان قلیله ۱۶ کتابی وضع ایدی اعتبار بیورملریله ناظر
مشارایه حضرتلری کرک بزلی و کرک اخلافزی ذات فضائل سماتلرینه متتدار
ایتملر در .

نهایت ولی نعمت بی منتز پادشاه دقایق آگاه و شهنشاه مکارم اکنشاه افندمن
حضرتلریک عصر معدلت حصر هایونلرنده یعنی اهتلو دولتلو سعید پاشا
حضرتلریک عدلیه نظارت جلیلهلری هنکامنده قوانین موقه و علی الخصوص اصول
محاکمات حقوقیه و جزائییه قانونلری نشر و موقع اجرایه وضع و لاسیما ولایات
محاکمی مجدداً تأسیس و تنظیم و اصول محاکماتجه نظر اسفله کورلمیکده اولان
نواقص اکیال و ممالک محروسه شاهانه مدعی عمومیلر نصب و تعین و صورت منتظمه ده
اوله رق عدلیه مفتشکلری تشکیل بیوریلهرق آنجق رشیده احتیاج قلمشدی محتاج
اولدیغمز شی ایسه مأمورین عدلیه بییشدیره چک بر مکنتب ایدی .

همان مفتح الابواب و مسبب الاسباب تعالی عظمته و شانیه عن الشک والارتیاب
حضرتلری انتظام بخشای اصول محاکم عدل و مرحمت و ترتیب فرمای فن سطوت
وسلطت ولی نعمت بی منتز افندمن حضرتلریک عمر و شوکت شاهانه لرینی افزون
و وجود عالم سودملوکانه لرینی آفات صوریه و معنویه دن مصون و ظل جناح عدالت و
ماطفه لرینی جمله من اوزرنده ابدنمون بیورسون ایشته او مکتبده سایه قدرتوایه
شاهانه لرنده بوکره کنشاه الهرق امر تعلیم و تدریسنه - چاکرا حقزلری مستثنا
طوتیلورسه - حقیقه مملکتک الک عالم والفاضللری مأمور بیورلدی .

انشاءالله تعالی هر بیرکیز درجه مطلوبه ده تحصیل علم و هنر ایدرک مکتبیدن چیقار
وسایه عنایتوایه شاهانه تعیین بیوریلدجه کیز بیوک بیوک مأموریتلرده ابراز حسن
خدمت و صداقت ایدرده شمدی بنده سرکده ایفاسندن حقیقه عاجز اولدیغمز شو
نعمتک شکرلرینی اولوقت فعلاً مهمما امکن ایفا ایتمش اولورسکیز .

اصول محاکمات جزائیہ معلمی قضا کی الطریقیو یا شانک تقریر ایلدگری ایلک
مشهور در سدر که یک زیاده مظهر تقریر اولمصدر :

« هوسکاران معارف افتدیلر !

ذات شوکتسمات حضرت پادشاهینک تبعه ملوکانه لری حقنده علی التوالی بدل
و عنایت بیورلقد اولان آثار لطف و احسان و رأفت عالیہ تاجداریلری جمله
خیریه سندن معدود و صحابت و حمایه هایونلریله مشرف و مسعود بولنان اشبو مکتب
فیض مکسبه تدریس علمه مأموریتدن طولانی کنیدی حقیقتاً بختیار و مفتخر عد
ایلرم .

چونکه بویله بر تأسیس خیرک ثمرات منتظره سیله وطنمزجه حاصل اولاجق
فوائد عدیدہ و منافع کلیه مک درجه سی درکار اولدینی کبی بوآمالک حصولی حقنده
علی قدر الاستطاعه معاونت و مظاهرت مفروضه ده بولنق دخی بر شرف مخصوصدر .
سزلوک سن و در استکثر اشبو مکتبک تشکیلندن مقصد اصلی نه اولدینی تقدیر
و تمیزه کافی بولندینی جهتله انای تحصیلده واکا کوره صرف سی و غیرت و بذل
اقدام و دوام ایله ایلروده ملک و دولته ابرازمائز حسن خدمت ایده بیلک استحقاقه
مظهر اولاجفکثر و ارسته قیدکنادر .

زیرا بر مملکتک قوانین و نظامات عدلیه سی تقدیر مکمل اولمش اوله نتایج
فعلیه حسنہ سنہ دسترس اولایبیلک آنجق امور عدلیه مک هر شعبه سنده احکام قانونیه مک
حقایق دو قایقه تعمیق افکا ایله کاهی حقها حسن تطبیقه مقتدر مأمورینک وجود
و استخدا منہ متوقف بولندینی محتاج تفصیل دکلدر . ایسته حکومت سنیه ایله ابنا ی
وطنک سزدن انتظار و ترقب ابتدکی خدمت و حجت دخی بودر .

تشریح احکام محتویه سیله مکلف اولدینم اصول محاکمات جزائیہ قانون موقتی
مملکتمزجه آثار قانونیه جدیدہ دن اولغله بونک تاریخ تشرینه قدر وضع و تأسیس
بیوریلان قوانین عدلیه اساسیه دن بالبحث مواد جرمیه نظامیه مک رؤیتجه جاری
بولنان اصول و قواعد دائر بعض معلومات بجمله اعطاسی لازمه دن کورلمشدر .

شویله که ۱۲۵۵ تاریخنده احسان بیوریلوب تنظیمات خیریه یی متضمن خط

هابون شوكته ترون شاهانه نك تاريخ نشرندن ۱۲۸۵ تاريخنه قدر ممالك محروسه حضرت پادشاهيده خيلى قوانين و نظامات مهمه عدليه وضع و تأسيس و تدريجاً استكمال قلمش اولوب بونلك اك اساسلوسى دخى تاريخ نشرلرينه نظراً اولاجزا قانوننامه سى ثانياً اراضى قانوننامه سى ثالثاً تجارت بره قانونيله ذيلى رابعاً تجارت بحريه قانونى خامساً اصول محاكمه تجارت نظامنامه سندن عبارت بولمشدرد .

مدت مذكوره ظرفنده اعلان اولان قوانين مباحوث عنها ايله امور عدليه نك بعض شعباتى مهما ممكن محور لايقنده جريانه و محاكم نظاميه دخى اولدجه كسب استقرار و انتظامه باشلامش و اصول محاكمات حقوقيه قانونى هنوز بايلا مامسنه مبنى اصول محاكمه تجارتك احكامى مواد حقوقيه ده دخى موقتاً تطبيق اولمقده بولموش ايديسه ده دعاوى حقوق عاديده محاكمجه رهنماى حكم اوله جق و دستورالعمل طوبيله جق بر قانونك مفقود اولسى و كچه معاملات ناسه دائر بالجله مسائل اصليله ايله دقايق فرعيه سى كتب واسعة فقهيده مضبوط و مندرج بولندينى مسلماتدن ايسه ده اهالينك و افراد هيات محاكم اكثراً علم فقه و مسائل شرعيه استيناس و اتيناسى بولنه مامسى جهتلىله دعاوى حقوقيه نك رؤيتى مشكلات عظيمه ده تصادف ايله بر حال تشتتده بولمقده اولدينى كچى مواد جزائيه متعلق دعاويده دخى حقوق عموميه ايله حقوق شخصيه نك وقايله سله برابر مظنون عليهمك حقوق مدافعه سنى دخى بر صورت عادله و مساويه ده محافظه ايدر و بـ مقوله دعاوينك تحقيقات ابتدائيه سله صورت فصل و حكمنجه وجودى الزم اولان معاملات سالمه و منتظمه يى تعيين و تحديد ايدر بر قانون مخصوص بولمديغنه بناءً امور عدليه نك اشو جهات مهمه سنجه كورينان نواقصك اكمال و اتمامى عموماً و كمال كرمى ايله ارزو اولمقده ايدى .

حالبوكه آتيد بيا اولنه جنفى وجهله اشو نواقص اساسيه نك استكمالى دخى ۱۲۸۵ تاريخندن ۱۲۹۶ تاريخه قدر مرور ايدن زمان ظرفنده ميسر اولدينى جهته تاريخين مذكورينك بهرى و نظم نك جريده اصلاحات عدليه سته برر صحيفه ممتازده اچشدر دنيله سزا و مجازد .

چونكه ۱۲۸۵ تاريخ هيريسى مجله احكام عدليه نك ترتيب و نشرينه مبدأ خير اولوب فريد فقهاى عصر عنوان ذى شانيله معنون اولمغه بحق شايان اولوب حضور

عالیله مشرف و مباحی اولدیغمز حالا عدلیه ناظری دولتلو جودت پاشا حضر تلیرنک اثر هم مخصوصه مسلمهلریله شمدی به دکن جمع و ترتیب ایدیلان مجله نك كتب معلومه سی محاکم نظامیه یی عادتاً احیا ایدرك بالجمله اهانك وبالخاصه حکام و مأمورین عدلیه نك تشکر و محمّدت فوق العاده سی استجلاب الیش اولدیغی کی بین الایجاب دخی مملکتیمزك کویا قانون مدنی دن معرا اولدیغی ظنقده بولنان بعض جهلای عصرک افکار و اعتقادات معلومه سنك بطالانی ظاهره اخراج ایلشدر .

ایشته نقصان مذکورک اولوجهله اكالندن صکره حکومت سنیه نك نكاده قوت و افکاری ارتق دیگر جهتك نقصانندن طولای میدانده موجود و مشهود اولان احتیاج مبرمك دفعی چاره سنه عطف و حصر ایدلشدری .

کرچه اصول محاکمات جزاییه به دائر بر قانونك ترتیب و وضعی حکومت سنیه جه اوتهدنبری متصور و حتی موعود اولدیغی (قوانین) و (ملکیه) و (محاکمات) دائره سی نامیله اوج دائر به منقسم بولنان مجلس والای احکام عدلیه نك ترتیب اقسامیله وظائف عمومیه سی متضمن اوله رق ۹ ص سنه ۱۲۷۸ تاریخنده تنظیم و اعلان ایدیلان نظامنامه سنك ماده اخیرّه موقت سنده محاکمات دائر سنك جنایات حقنده کی وظائفی در دست اولان محاکمات جزاییه قانوننامه سنده مندرج اوله جی جهته قانوننامه مذکور موقع اجرا به کتوریلنجیه قدر دائرّه مذکورّه موقتاً اصول سابقه سنده دوام ایده جکدره دیومسطور بولنان عبارده دن مستبان ایسه ده ۸ ذی الحجه ۱۲۸۴ تاریخنده مجلس والانك لغوی و وظائف اساسیه سنك ایکی قسمه تفریق و تقسیمیه شورای دولت و دیوان احکام عدلیه نامیله تشکیل بیوریلان ایکی بویوک هیئت تأسیسی صره سنده یاپیلان دیوان مذکورک نظامنامه اساسیسی احکامنجه علی الاطلاق امور عدلیه نك حکومت اجرا یه دن کلیاً تفریقیله قوه اجرایه نك قوه عدلیه به مداخله ایده مامسی قاعده اساسیه مهمه سنك دولته اعلان بیورلش اولسی ارتق مواد جرمیه ده قاعده مذکورّه نك قوه دن فعله کتوریلسنه مدار اوله جق بر اصول محاکمات جزاییه

قانوننك یابیلمسی حقنده اولان اشد لزومی بتون بتون میدانده قویمشدره .
حتی مبحوث عنه نظامنامه اساسینك اونجی ماده سنده « مواد جزاییه اوزرینه دخی اصول محاکماتی مبین اقتضا ایدن نظامك شورای دولته بالندا کره با اراده سنیه موقع اجرا به قویله جی » مصرح بولنه رق مع مافیله بویله بر نظامنامه نك یکدن

ترتیبی ممکن اوله میوب عریض و عمیق مذا کرات و مطالعاته محتاج بولنسنه مبنی
مخضا اصول سابقه دائره سی داخلنده اولق اوزره مواد جرمیده مأمورین ملکیه نك
اساس معاملاتنی و محاکم جزائیه نك دائره حرکاتی بر درجهیه قدر تحدید و تعیین
مقصودیه تاریخ مذکور دن ایکی سنه صکره یعنی فی ۲۷ صفر سنه ۸۶ تاریخنده
دیوان مذکور ک هیئت عمومی سی قرار یله بعض تعلیمات ترتیب و علان اولمشدر که مقدمه سنده
«مواد جرمیه نك محاکمات و تفرعانه دائر نظامات مخصوصه در دست مذا کره ایسه ده
بونک ا کالیه موقع اجرایه وضعی بر ازوقته محتاج کورونمسیله شیمدیک تعلیمات موقته
اولق اوزره بروجه آتی بعض تنبیهات و وصایایه ابصار اولندی » دیو درج و تحریر
قلنمشیدی .

تعلیمات موقته مذکوریه کرچه احتیاجات موجوده بی دافع نظریه باقیله من
ایسه ده اصول جائیه دیلان قواعدی جمع اتمش و اولوقنک حکمنجه مواد جرمیه نك
صورت تحقیقات و تدقیقاتی و محاکم جزائیه نك جریان معاملاتنی تسهیل ایتمهکه
برابر خیل احکام مفیده فی متضمن بولونمش اولسی جهتیله اصول جزائیه مزك
تعریف و حکایه سی صر سنده بشقه جه ذکر و تقدیر شایان بر اثر فائده کستر
بولوندیغی غیر منکر بولونمقله بروجه آتی خلاصه محتویاتنک بیانی مناسب کورولمشدر .
شویله که : تعلیمات مذکوریه اوتوز سکیز فقره بی حاوی اولدیغی حالده زبده
مندرجاتی اصحاب جرمک تحریرسیله صورت تدقیقه و اوایلده مأمورین ضابطه
و ملکیه به ترتیب ایدن وظایفه و تحقیقات و محاکم جزائیه نك سرعت جریانیه و محل
جرمک معاینه سیله ژورناللرک صورت ترتیب و تنظیمه و جسد مقتولک کشفیه
مجر و حلق صورت معاینه سنه و وقوع قتل و جرمک تدقیقی ضمتنده استحصا
اوله حق معلوماتک تفصیلاً بر ژورنالیه درجیه ایجاب ایدنلرک خانه لریله اوزرلرنده
تحریرات اجراسی و آلت جارحه و یاغیر جارحه ایله قتل اولنانلر ایله مسموماً و مخوقاً
و یا مصلوباً وفات ایدنلرک قبل الدفن کشف و معاینه سیله طبیب و جراح واسطه سیله
راپورت تنظیمه و سرقت حقنده کی تحقیقاتنک صورت اجراسیله اصحاب جرائمک
استطاعت احوال سابقه و لاحق لرینک تحقیقه و هتک عرض خصوصلرنده خبر
وقوع بولوب بولمقیقه دلالت ایده جک احوال ایله تاریخ جرائمک ضبطنه و شبهه
قویه تحتنده بولسانلرک مأمورین ضابطه طرفندن توقیفیه یا سیله حق ژورناللرک

محاکمه حواله سنه و مجرم ایله مشترک فاعل اولنلرک صورت استخفافله بولنلرک
 عندالایجاب اختلاطدن منعنه و مخبرلرک اصول استجوابیله اجرای تخلفنه واستجواب
 واستنطاق لازم کلانلرک سن واحوال سائر سنک ضبطله مضمون علمک تاریخ
 توقیفلرینک ویریله جک مضبوطده درج وتصریخنه وفذلكه استنطاقک صورت
 تنظیمله موقوفینک ایجابنه کوره کفالتنه ربطی ویاخود بلا کفالت سبیللرینک
 تخایه سنه ومستنطقل طرفندن برکونه معامله تصدیقیه واغفالات وتهدیدات اجرا
 اولنموب حقیقت حالک ظاهره اخراجی ضمننده بیطرفانه ایفای وظیفه اولنسنه وائشای
 استنطاقده سؤالی لازم کلان مواد ایله بولنلرک استنطاقنامه لره صورت درج وتحریرینه
 واقربا بیننده وقوعبولوب فاعلی کتم اولنان قتل وجرح ماده لری حقیقه اجرایی
 لازم کلان معاملات ایله فذلكه نك بعدالتخیم ریاست محکمه یه اعطاسنه وحضور
 محکمه ده جریان ایده جک معاملات ایله مجرم ومخبرلرک تکرار لزوم استجواب
 واستماعنه وائشای اخذ وکرتلرنده مقر جرم اولنلر حقیقه ایجاب ایدن معامله ایله
 ضابطه معرفتیه اجرا اولنه جق تحقیقاتک نظر محکمه ده تعیین درجه اعتبارینه وخلاف
 واقع اوله رق بیان وقوعات ایدن ضابطه مأمورلرینک مرتبه مسئولیتیه یلان یره
 مخبرلک ایدنلرک لزوم تأدیبینه وبرائی تبیین ایدنلرک درحال تخایه سبیلله مهم
 بولنانلر حقیقه تطبیق اولنه جق ماده قانونیه نك ویریله جک مضبوطلره درج
 وتصریخنه وحکم لاحقک کسندولرینه قرائت وتفهمیه ذی مدخل بولنانلرک
 تبیین درجه تمهلری حقیقه بغایت صرف دقت اولونمسی لزومنه و ویریله جک
 راپورط ایله شهادتنامه لرک وبالجمله اوراق متفرعه نك برر نسخهلری جریده
 مخصوصه سنه بعدالقید اصللرینک مضبوطلریله برابر دیوانه ارساله واوراق دعاوی نك
 صورت تنظیمله تخیمنه ومضابطک والی ولایت جانبندن باله تصدیقیه حکمه
 مخالف بولنانلرک زیر مضبوطده سبب مخلفلری بیانه مجبور اولدقلرینه وحقوق
 شخصیه نك صورت رؤیتیه قانونده صراحت کافی بولونموبده توفیق وقیاس دخی
 قبول ایتمیان افعالک ثبوتی تقدیرنده اوراق متفرعه سنک لاجل الاستیذان دیوانه اسباله
 وتحدید ایدیالان جزانک مدتیله سائر بعض موادی مبین اولمق اوزره مجرمین
 محکومینک یدینه قوجانلی برر بوصله اعطاسنه دائر بعض معاملات لازمه اساسیه دن
 عبارت اولوب نهایتده دخی قواعد موضوعه مشروحیه غیر موافق صورتده

کوندرباهجك مضابط و اوراقك رد ایدیه جکی جهتله وصایای مبحوئه دائره سی داخلنده توفیق حرکت اولونمق اقتضا ایده جکی خصوصی مبین ایدی .

تعلیمات مبحوئ عنہانك نشری عقبنده فی ۲۷ ذی القعدہ سنہ ۱۲۷۶ تاریخنده درسعات وملحقاتی اداره ضابطه وملکیه ومحاکم نظامیه سی عنوانیله یاییلان نظامنامهك دردخی فصلیله مؤخرآ فی ۳۱ رمضان سنہ ۸۸ وفی سلخ شوال سنہ ۸۸ تاریخلرندنه درسعات حقوق عادیه و جزائیہ محاکم نظامیه سی و علی العموم (محاکم نظامیه) نظامنامه سی نامیله طبع ایتدیریلان ایکی قطعه نظامنامه ده اصول جزایه دائر بعض احکام متفرقه مسطور بولونمش ایسه ده نظامات مذکورہك اساس وضعی تشکیلات عمومیہ محاکمه متفرع بولونمشه مبنی اصوله دائر اولان مواد مندرجه سی دخی بالطبع سطحی وحصول مقصدہ غیر کافی بولونمشدر .

ایسته ایضاحات بحملہ مشروحه دن مستبان اولدینی اوزره اصول جزائیہ من ۱۲۸۴ تاریخه قدر غیر مضبوط وغیر مطرد بر طاقم معاملات عرفیه وغیر مستقره دن عبارت اولوب مؤخرآ نشر ایدیلان تعلیمات مذکورہ ایله بعض نظامات سائرده مندرج بولان مواد دخی اکثریا مختصر وصورت عمومیہ ده ترتیب اولنمش اولمشه مبنی تفرعات معاملاتہ دائر احکام لازمه قانونیه یی متضمن دکل ایدی .

حالبوکه محاکم نظامیه جزائیہك درجه مطلوبه ده کسب انتظام ایتسی مجرد تجارب واقعہ اوزرینه ممالک سائرہ تمدنه تزدنده دخی اولبایده جاری و مرعی بولان قواعد رصینه و سالمیه مستند و مبتنی اولقله برابر اخلاق و عادات مملکتیزه دخی توافق ایده جك صورتده مکمل و منتظم بر قانونك وضع وتأسيسه محتاج ومتوقف بولوندیغنه دائر اولان افکارك ترقی جوین ارباب حیت عنندنه یومافیوما کسب ناید وتعمم ایلکده اولوب بویله بر املك تقدیر وحصولی ایسه مشهود دیده تشکر اولان سائر اصلاحات خیریه صرهنده اشبو دور جلیل میامن دلیل حضرت پادشاهی به مرهون ومنحصر بولونمغله حالا باش وکالت عظاما مسند سامیسنه بالسعد والاقبال شرفباش فطانت ورویت اولان فخامتلو دولتلو سعید پاشا حضرت یلرینك عدلیه دائره جلیله سنه هنکام نظارتلرندنه واثار هنرم قوی وحیت فطریه آصفانه لری اولق اوزره قوه اجرائیه ایله قوه عدلیه بیننده کی حد فاصل مطلوبی تأسیس ایتدیکی معلوم اولان سائر بعض نظامات عدلیه صرهنده اشبو